Ομιλία εις την Γ΄ Κυριακήν των Νηστειών (Αγ. Ιουστίνος Πόποβιτς)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 9 Μαρτίου, 2007

«*Όστις θέλει οπίσω μου ακολουθείν, απαρνησάσθω εαυτόν και αράτω τον σταυρόν αυτού, και ακολουθείτω μοι*» (Μάρκ. η' 34).

Αίροντες τον σταυρό, ευαρεστούμε τον Κύριο Ιησού Χριστό, Τον ακολουθούμε. Αν ακολουθούμε τον εαυτό μας, δεν μπορούμε να ακολουθούμε Εκείνον. Όποιος δεν απαρνηθή τον εαυτό του, δεν μπορεί να Με ακολουθήση (Ματθ. ι' 38).
Αν ακολουθήσης τον δικό σου νου και όχι τον νου του Χριστού, αν ακολουθήσης το θέλημά σου και όχι το θέλημα του Χριστού, όπως αναφέρεται στο άγιο Ευαγγέλιο, η ψυχή σου δεν είναι καθαρή, δεν είναι αγιασμένη, είναι χαμένη στην ζούγκλα των ψυχοφθόρων και φρικτών πλανών. Διότι η αμαρτία, το κακό, κατόρθωσε να χτίση μέσα μας, δίπλα σε εκείνη την θεοειδή ψυχή που ελάβαμε από τον Θεό, την δική της ψυχή. Αν η αμαρτία μας γίνη έξις, δημιουργεί μέσα μας την δική της ψυχή. Αν πράττωμε την αμαρτία, εκείνη σταδιακά μορφώνεται στην ψυχή μας. Κοντά σε εκείνη την θεοειδή ψυχή, την οποία ο Θεός σου έδωσε, εσύ φέρνεις ένα ξένο, ο οποίος σε αιχμαλωτίζει. Αυτός διαφεντεύει, ενώ ό,τι θεϊκό είναι μέσα σου, είναι σαν κοιμισμένο, σαν μουδιασμένο. Το απέρριψες, και εκείνο δεν ζη μέσα σου, πεθαίνει.

Η αμαρτία δημιουργεί μέσα μας δικό της κόσμο, δημιουργεί μέσα μας δική της φιλοσοφία, δική της αντίληψι για τον κόσμο. Η αμαρτία επιδιώκει να καταλάβη την θέσι του Θεού στην ψυχή σου, την θέσι της Εικόνος του Θεού. Αυτό θέλει να κάνη η αμαρτία. Η αμαρτία στην πραγματικότητα θέλει να στερήση τον άνθρωπο από εκείνες τις θεϊκές ωραιότητες που έχει στην ψυχή του. Ναι, αυτός ο διάβολος αγωνί-ζεται δια μέσου της αμαρτίας να δημιουργήση μέσα σου και μέσα μου την δική του εικόνα. Διότι η αμαρτία πάντοτε ομοιάζει στον διάβολο. Πάντοτε, όταν την εναγκαλιζόμαστε, τυπώνει σιγά-σιγά στην ψυχή μας την δική του σκοτισμένη μορφή. Έτσι, με την αμαρτία, με την έξι στην αμαρτία, μορφώνεται μέσα μας ένα άλλο εγώ, μία άλλη ψυχή, ένας άλλος εαυτός, εκείνος ο εαυτός, τον οποίο ζητεί ο Κύριος να απαρνηθούμε: «*ου γαρ ο θέλω ποιώ αγαθόν, αλλ' ο ου θέλω κακόν τούτο πράσσω*» (Ρωμ. ζ' 19). Το κακό το δημιουργήσαμε εμείς οι ίδιοι, ενώ το καλό είναι από τον Θεό, λέγει ο απόστολος Παύλος (Α' Τιμ. δ' 4). Εγώ θέλω να ζω σωστά, αλλά την δύναμι να το κάνω δεν την έχω. Δεν βρίσκω την δύναμι γι' αυτό, δεν βρίσκω την δύναμι μέσα μου.
Να, το σημερινό Ευαγγέλιο μας αποκαλύπτει τον τρόπο για να πραγματοποιήσουμε στην ζωή μας το καλό που επιθυμούμε. Αυτός είναι η απάρνησις του εαυτού σου, της

αμαρτίας σου, αυτής της αμαρτωλής ψυχής που δημιουργήθηκε, χτίστηκε, μορφώθηκε μέσα σου. Με την νηστεία στην πραγματικότητα απωθούμε την αμαρτωλότητα που είναι μέσα μας. Αντικαθιστούμε σταδιακά τον εαυτό μας με τον Χριστό, μέχρις ότου φθάσουμε στην τελειότητα που έφθασε ο απόστολος Παύλος, ο οποίος λέγει: «*Ζω δε ουκέτι εγώ, ζη δε εν εμοί Χριστός*» (Γαλ. β' 20). Να, τι σημαίνει «*απαρνησάσθω εαυτόν*»: Σημαίνει να απαλείψουμε όλες τις (κακές) μας επιθυμίες, κάθε τι ανθρώπινο, εφάμαρτο, και να τα αντικαταστήσουμε με τον Χριστό. Να αλλάξουν, να γίνουν όλα Χριστός!
«*Ος γαρ αν θέλη την ψυχήν αυτού σώσαι, απολέσει αυτήν· ος δ' αν απολέση την ψυχήν αυτού ένεκεν εμού και του ευαγγελίου, ούτος σώσει αυτήν*» (Μάρκ. η' 35). Εάν, βεβαίως, απαρνηθούμε κάθε αμαρτία μας, κάθε πάθος μας· και αν ξέρουμε, αν αισθανόμαστε και αν θέλουμε να γίνη ο Χριστός ψυχή μέσα στην ψυχή μας, καρδιά μέσα στην καρδιά μας, να αντικαταστήση τον εαυτό μας, το εγώ μας με τον Εαυτό Του. Αυτή είναι η μόνη οδός, για να φυλάξουμε εγώ και εσύ και κάθε άνθρωπος την ψυχή μας από την κόλασι, από την καταστροφή, από τον διάβολο, από κάθε κακό, από τα αιώνια βάσανα, να βρούμε μέσα μας εκείνη την θεοειδή ψυχή, εκείνη την θεϊκή ψυχή, την οποία ο Θεός μας έδωσε.
Θεοειδής ψυχή! -Πού είναι άραγε;- Στον Χριστό. Ο Χριστός έγινε άνθρωπος για να μας ειπή: Να, έτσι πρέπει να είναι ο άνθρωπος. Εκείνος, ο Θεός, έγινε άνθρωπος. Εκείνος έδειξε στον εαυτό Του την Εικόνα του Θεού. Εμείς είμαστε πλασμένοι κατ' Εικόνα Θεού. Οφείλουμε να ζούμε σύμφωνα με αυτήν. Τί είναι ο νους μας; Εικόνα του νου του Χριστού, του νου του Θεού. Η δική μας υποχρέωσις είναι να κάνουμε τον νου μας όμοιο με τον νου του Χριστού, δηλαδή να χριστοποιήσουμε όλο τον νου μας και να μπορούμε να πούμε με τον απόστολο Παύλο: «ημείς νουν Χριστού έχομεν» (Α' Κορ. β' 16). Αλλά μέχρι να ταυτίσουμε το θέλημά μας με το θέλημα του Χριστού, του Θεού, το δικό μας θέλημα πάντα περιπλανιέται, είναι πάντα αδύνατο, πάντα σκοντάφτει και βυθίζεται στην αμαρτία. Εάν έχουμε τον Κύριο Ιησού Χριστό ως το αιώνιο πρότυπό μας, το αιώνιο όραμά μας, τότε ταυτίζουμε τον εαυτό μας με το δικό Του θέλημα. Τότε λέμε: δεν θέλω να γίνη το θέλημά μου, αλλά το δικό Σου (Κύριε). «*Πάτερ ημών, γενηθήτω το θέλημά σου ως εν ουρανώ και επί της γης*».
Όταν εμείς, τηρώντας τις εντολές του Θεού, θέλουμε να θεραπεύσουμε το θέλημά μας από όλες τις αδυναμίες, από όλες τις αρρώστειες του, από όλο τον θάνατό του, στην πραγματικότητα θεραπεύουμε τον εαυτό μας από κάθε αμαρτία και εξορίζουμε από τον εαυτό μας κάθε τι εφάμαρτο. Ναί! Όσο ολόκληρος ο άνθρωπος επιποθεί τον Θεό, όσο στ' αλήθεια αγωνίζεται να απαρνηθή τον εαυτό του και να ακολουθή τον Χριστό, να σηκώνη τον Σταυρό, να σηκώνη τον Σταυρό του Χριστού, τότε αληθινά λαμβάνει από τον Κύριο Ιησού Χριστό την θεία δύναμι. Διότι, όπως έχει λεχθή, ο Σταυρός «*ημίν τοις σωζομένοις δύναμις Θεού εστί*» (Α' Κορ. α' 18). Ημίν, για μένα και για σένα και για κάθε άνθρωπο. Όταν αποφασίσης να βιάσης τον εαυτό σου να σηκώσης τον σταυρό σου, να! εσύ την ίδια στιγμή λαμβάνεις θεία δύναμι. Αυτή την δύναμι την δίνει ο Κύριος για να μπορέσης να νικήσης κάθε αμαρτία μέσα σου, να μπορέσης να νικήσης κάθε κακό, κάθε κακή συνήθεια, να μπορέσης να παιδαγωγήσης την γλώσσα

σου να μη λέγη άπρεπα λόγια, να παιδαγωγήσης το μάτι σου να μη βλέπη εκείνα που δεν πρέπει να βλέπη. Όλη η ζωή σου να γίνη χριστοειδής. Χάριν τίνος; Χάριν του Χριστού. Για να εγκατοικίσης τον Χριστό μέσα σου! Να, αυτός είναι ο σκοπός μας, αυτό είναι το όραμά μας, αυτό είναι η ανάπαυσις και η ειρήνη και ο αιώνιος παράδεισος της ψυχής μας, κάθε ανθρώπινης ψυχής. Χωρίς τον Χριστό η ανθρώπινη ψυχή δεν ειρηνεύει...
Η δική μας οδός, η οδός των Αγίων και της νηστείας, είναι βία στον εαυτό μας να πράττωμε κάθε αγαθό, διηνεκής βία του εαυτού μας προς κάθε καλό. Διότι η φύσις μας δεν θέλει το καλό. Εκείνη κλίνει στο κακό. Εσύ όμως βίασε τον εαυτό σου να πνίγης κάθε κακό που υπάρχει μέσα σου. Ο Κύριος θα σου δώση την δύναμι της Αναστάσεως για να κάνης πραγματικά κάθε καλό. Να σηκώνουμε τον σταυρό μας, να χριστοποιούμε τον εαυτό μας και να προσέχουμε ότι νηστεία δεν είναι άλλο από το να αντικαταστήσουμε τον εαυτό μας με τον Χριστό, τον Θεό μας. Μέσω κάθε αρετής ο άνθρωπος πρέπει να αντικαθιστά τον εαυτό του με τον Θεό, τον Κύριο Ιησού Χριστό. Διότι, «θεός η αρετή», όπως λέγει ο άγιος Μάξιμος. Και αυτή η θεία δύναμις είναι πιο δυνατή από αυτόν εδώ τον κόσμο, αυτή η δύναμις μας χαρίσθηκε για να υπερνικούμε κάθε κακό, να υπερνικούμε κάθε αμαρτία, κάθε διαβολική δύναμι. Βίασε τον εαυτό σου σε κάθε καλό και ο Αγαθός Κύριος θα σου δώση την δύναμι της Αναστάσεως, ώστε να πορεύεσαι από την μεγαλύτερη θλίψι στην μικρότερη και από την μικρότερη χαρά στην μεγαλύτερη χαρά. Να βαδίζουμε όλοι προς την βασιλεία των ουρανών, έως ότου μπορέσουμε να πούμε με την Χάρι του Θεού και εμείς: «*Κύριε Ιησού Χριστέ, δεν ζω πλέον εγώ· εσύ ζης μέσα μου δια των αγίων Μυστηρίων και των αγίων αρετών*». Σε Εσένα ανήκει η δόξα και η ευχαριστία, νυν και αεί και εις τους αιώνας των αιώνων. Αμήν.

[Μετάφρασις αδελφών της Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου Αγίου Όρους, από το βιβλίο PASHALNE BESEDE (Πασχαλινές Ομιλίες), Βελιγράδι 1998]

(Πηγή: «Ο ΟΣΙΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ», τ.31, 2006, Περιοδική έκδοσις υπό των πατέρων της Ι.Μ. Οσίου Γρηγορίου Αγίου Όρους)